

Бабух Ілона Борисівна
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу,
інновацій та регіонального розвитку,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*
Кніжницька Крістіна Сергіївна
*студентка,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-481-1-51>

КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЇЇ УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНОМУ РОЗУМІННІ

У сучасних економіках комерційна діяльність виступає як домінуючий чинник реалізації цілей та завдань господарюючих суб'єктів. Вона, безумовно, стимулює діяльність останніх, забезпечує при цьому збалансованість ринку, виробництва та споживання й активізує товарно-грошові процеси в суспільстві. Науковці та практики, маючи на увазі комерційну діяльність як поняття складне та неоднозначне за своєю сутністю та змістом, дають відповідно і різні визначення її сутнісного змісту, специфічних особливостей процесів комерційної діяльності, її структури тощо.

Водночас актуальними в сучасних умовах стають питання розробки ефективної системи управління комерційною діяльністю, визначення й усвідомлення основних чинників впливу на організацію та здійснення комерційної діяльності на сучасному етапі розвитку цифрової економіки. Особливу увагу слід приділяти інтеграції цифрових технологій у комерційні процеси, що дозволяє підвищити ефективність управління й адаптивність підприємств до мінливого ринкового середовища. Оскільки глобалізація та цифровізація продовжують трансформувати економічні процеси,

важливим є також розвиток нових підходів до стратегічного управління, що враховують ці нові реалії.

У спеціальній літературі часто спостерігається ототожнення понять «комерційна діяльність», «комерція», «бізнес», «торгівля», «збут», «підприємництво», що призводить до неоднозначних трактувань сутності та змісту комерційної діяльності. Це підкреслює важливість чіткого визначення терміну «комерційна діяльність» та дослідження особливостей її реалізації в сучасних умовах.

Загалом комерцію часто ототожнюють із торгівлею, яку визначають як окрему галузь економіки, що охоплює процеси купівлі-продажу товарів і послуг з метою отримання прибутку. Однак комерція є набагато більш широким поняттям, оскільки включає всю діяльність господарюючих суб'єктів – як окремих осіб, так і бізнес-одиноць – спрямовану на організацію та здійснення процесів купівлі-продажу товарів і послуг, незалежно від того, чи йдеться про сировину, готову продукцію чи проміжні продукти. Таким чином, комерційна діяльність охоплює професійну діяльність, що полягає в здійсненні операцій з купівлі-продажу різних товарів і послуг, орієнтуючись на досягнення максимального прибутку за короткий проміжок часу [2].

Водночас комерційна діяльність має ще більш глибокий зміст, оскільки поєднує процеси комерції з гармонійним балансом між отриманням доходу та задоволенням потреб споживачів. Це означає, що вона відображає логічний взаємозв'язок між процесами купівлі-продажу товарів і послуг, з урахуванням попиту та необхідності забезпечення прибутковості. Без сумніву, комерційна діяльність є невід'ємною складовою ринкової економіки і розвивається відповідно до принципів ринкового функціонування. Ринкове середовище, взаємодія попиту та пропозиції на ринку різних товарів і послуг, тобто ринкова кон'юнктура, виступає об'єктивним регулятором комерційної діяльності.

В українському законодавстві комерційна діяльність ототожнюється з підприємництвом, яке є самостійною, ініціативною та такою, що здійснюється на власний ризик, господарською

діяльністю, спрямованою на отримання прибутку та досягнення певних соціальних і економічних результатів. Це означає, що комерційна діяльність виступає основою для реалізації підприємницької ініціативи, в межах якої господарюючі суб'єкти мають право самостійно приймати рішення щодо ведення бізнесу, використовуючи свої ресурси та пропонуючи товари чи послуги на ринку.

У вітчизняній науці окремі дослідники розглядають комерційну діяльність як систему заходів і процесів, що стосуються оперативно-організаційного аспекту. Інші вчені акцентують увагу на її тісному зв'язку з товарно-грошовим обігом. Безсумнівно, усі вони погоджуються, що основною метою комерційної діяльності є отримання прибутку, хоча в окремих випадках це не завжди є пріоритетом для бізнесових структур, оскільки інші цілі можуть мати не менше значення [1; 3].

У цілому можна констатувати, що комерційна діяльність охоплює широкий спектр процесів та операцій у сфері товарообігу, з обов'язковим врахуванням маркетингових аспектів і потреб споживачів. Вона включає не лише купівлю-продаж товарів і послуг, а й адаптацію до змінюваних умов ринку, забезпечення конкурентоспроможності й ефективної взаємодії з кінцевими споживачами. Зрозуміло, що комерційна діяльність постійно змінюється під впливом різноманітних факторів, які ці зміни ініціюють.

Сучасний стан науково-технічного прогресу, основною рисою якого є процеси цифровізації економіки й активне використання маркетингових інструментів, визначає нові підходи до ведення бізнесу. У цьому контексті комерційна діяльність дозволяє господарюючим суб'єктам, враховуючи ринкове середовище та кон'юнктуру, ефективно регулювати обмежені фінансові та матеріальні ресурси. Крім того, важливою характеристикою комерційної діяльності є її цільовий характер, тобто орієнтація на досягнення високих показників ефективності обміну й узагальнених результатів діяльності підприємства.

Література:

1. Бабух І.Б. Теоретичні підходи до аналізу комерційної діяльності та управління нею. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 10(1). С. 23–26.
2. Причепя І.В., Лесько О.Й., Горенко Р.В. До питання комерційної діяльності : поняття, фактори впливу, особливості управління за сучасних умов. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 35.
3. Семенчук І. С. Розвиток комерційної діяльності на ринку товарів і послуг. *Наукові праці: наук.-метод. журн.* Видавництво: ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. Вип. 284. Т. 296. С. 107–110.